

آقا این خرداد عجب ماهی است! از یک طرف آغاز فصل گرما و شروع عرقریزان در کنار راه نیفتادن کولرها و پنکها و از طرف دیگر هنگامه امتحانات پایان سال و به قول بچه‌ها خرخوانی‌های نفس گیر! یعنی در این هیروبیتر از بچه دبستانی‌ها تا شاخ شمشادها دانشگاهی که در طول سال معمولا به هرکاری غیر از تحصیل مشغولند با جزوه و کتاب و دفتر محسورند و معمولا از استادیوم و باشگاه و پارک گرفته تا مسجد و نماز جمعه و... این همراهی ترک نمی‌شود. اوضاع کنکوری‌ها که دیگر التماس دعایی است! حتما می‌رسید این اوضاع چهره‌بندی به ستون احکام دارد و چرا ما نیم ساعت اوقات فراغت شما را با یادآوری امتحانات کوفت می‌کنیم؟! از این که با این یادآوری، اوقات شریفتان تلخ شد واقعا شرمند ایم، ولی اگر در خاطر مبارکتان باشد در چند شماره قبل اشاره کردیم که برخلاف تصور برخی‌ها دامنه احکام و دستورات شرعی، تمام حرکات و رفتارها و گفتارهای روزمره ما را دربرمی‌گیرد و جزئی‌ترین حرکت ما هم حکمی از احکام شرعی را داراست! با وجود این مسأله اگر قدری دقیق بشویم می‌بینیم همین امتحانات و مسایل حاشیه‌ای آن می‌تواند سوالات جدی شرعی را به همراه داشته باشد. از جمله این مسایل که متأسفانه یک مقدار و شاید بیش از یک مقدار! بعضی‌ها را درگیر می‌کند مسأله «تقلب» است.

پیام آوران

گزارشی از سوره مبارکه انبیاء
محمدحسین شیخ شعاعی

خداوند در پیروزی حق بر باطل، توحید بر شرک و لشکریان عدل و داد بر جنود ابلیس.

پیام گزیده‌ها

* روز حساب و کتاب مردم نزدیک شد اما آن‌ها انگار نه انگار، هم‌چنان از خدا روی گردانند. (آیه ۱)
* هر نشانه و پیام تازه‌ای برای آن‌ها فرستادیم تا حقیقت را یادآوری کنیم جدی نگرفتند و سرگرم کارهای بی ارزش خود شدند. (آیه ۲)

* کفار، دل‌هایشان مشغول و اسیر هوا و هوس‌هایشان بود و درگوشی به هم می‌گفتند: مگر او آدمی مثل ماها نیست؟! پس حالا که این را می‌دانیم چرا جذب کارهای ساحرانه او بشویم؟! (آیه ۳)

* اگر در در زمین و آسمان خداهایی غیر از خدای یگانه وجود داشت قطعاً دنیا دچار خرابی و تباهی می‌شد. (آیه ۲۲)

* هیچ کس قبل از تو (ای پیامبر) زندگی ابدی در دنیا نداشته است، اما انگار دشمنانت گمان می‌کنند اگر تو از دنیا بروی و دیگر کاری به کارشان نداشته باشی آنها در دنیا تا همیشه باقی می‌مانند و مرگ و حسابی نخواهد داشت! (آیه ۳۴)

* همه بالاخره روزی می‌میرند، ولی در این چند روزه دنیا با رخدادهای خیر و شر، شما را آزمایش می‌کنیم و در نهایت همه‌تان به سوی من (خداوند) بازمی‌گردید. (آیه ۳۵)

اعمال شایسته فرد با ایمان نادیده گرفته نمی‌شود و خداوند همه چیز را ثبت می‌کند. (آیه ۹۴)

ختم کلام

رویارویی مردم با پیامبران‌شان حتی از لایه‌لای گفته‌های تاریخ‌نویسان درس‌ها و پندهای فراوانی دارد، اما بیان قرآن گونه‌ای ویژه از نقل وقایع است. در بیان قرآن، همه چیزهایی که اهمیت چندانی ندارند و به هدف اصلی مربوط نیستند کنار گذاشته می‌شوند تا شنونده تیزبین در آنچه می‌شنود به حواشی مشغول نشود و در عوض با دقت در همین تعبیرهای کوتاه به کشف جواب سوالات اساسی خود بپردازد.

نبوت، موضوع اصلی آیات این سوره است. سوره‌ای که ۱۱۲ آیه دارد. در مکه نازل شده است و مثل بیشتر سوره‌های مکی از عقائد دینی، مخصوصاً از مبدا و معاد سخن می‌گوید و تهدید و وعید در آن، از بشارت و وعده بیشتر است؛ این را از همان آیه اول که با لحنی تند و هشداردهنده از غفلت مردم سخن می‌گوید می‌توان حدس زد.

سپس به نبوت خاتم انبیاء و واکنش انکارکننده‌ها اشاره می‌کند که می‌گفتند: او ساحر است. دروغگو و شاعر است و هذیان می‌گوید.

خداوند به سرگذشت پیامبران گذشته اشاره می‌کند تا نشان دهد در طول تاریخ کسانی که تعالیم الهی را نمی‌پذیرفتند چگونه با پیامبران خود رفتار می‌کردند. سخنی از موسی و هارون، سرگذشتی از ابراهیم و اسحاق و یعقوب و لوط، و شرحی از نوح و داوود و سلیمان و ایوب و اسماعیل و ادریس و ذوالکفل و ذوالنون و زکریا و یحیی و پیامبران دیگری که نامشان صریحاً در این سوره برده نشده ولی درباره آنها سخنی آمده است (مانند پیامبر اسلام و حضرت مسیح) و در مجموع از ۱۸ پیامبر خدا.

بعضی از پیامبرانی که در این سوره نامشان آمده در سوره‌های دیگر هم نام برده شده‌اند، ولی این سوره بیشتر به تنگنای سختی پرداخته است، که در آن گرفتار می‌شدند و این که چگونه دست توسل به دامن لطف حق می‌زدند و چگونه خداوند این بن‌بست‌ها را باز می‌کرد و نجاتشان می‌داد.

آن‌گاه با یاد یوم الحساب (روز قیامت) و آن‌چه که مجرمان و پارسایان در آن روز کیفر و پاداش می‌بینند همراه می‌شویم و این نتیجه‌گیری پایانی که: سرانجام خوب نصیب اهل تقوا و رعایت‌کنندگان احکام خدا خواهد شد.

در این سوره، از یکی بودن خالق، از آفرینش جهان که هدفمند و برنامه‌پایه‌ریزی شده است و نکات بسیاری از خلقت هستی و رازهای آشکار و پنهان آن گفت‌وگو شده که یکی از آن‌هاست: سنت همیشگی